

IRODALOM.

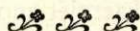
Könyvismertetés.

Gyanta és gyantatermékek termelése és feldolgozása. (Gewinnung und Verarbeitung von Harz und Harzprodukten) czimmel dr. Austerweil Géza vegyész-mérnökötől és Roth Gyula m. kir. erdőtanácsostól német nyelven 180 oldalra terjedő közérdekű mű hagyta el a sajtót Oldenburg R. München és Berlin kiadásában.

Szerzők tetszetős kiállítású művükben a most dúló világháború okozta behozatali lehetetlenség folytán az összes érdekelt köröket behatóan foglalkoztató gyantatermelés kérdését ügyes összeállításban minden vonatkozásában behatóan tárgyalják.

A mű 12 fejezetre oszlik, melyek közül az első a gyantatermékek kémiaiáját, a második a gyantának a fa törzsében való keletkezését és eloszlását, a harmadik fejezet az élő tűlevelű fákból való gyantatermelés különböző módszereit tárgyalja. A negyedik fejezet ama nagyon sok oldalról vitatott kérdést fejtegeti, hogy a gyantatermelés ártalmas-e a fákra és állományokra. Az ötödik fejezet a terpentinelapárolást, a hatodik a luczfenyő kapart gyantájának feldolgozását, a hetedik a gyantakivonatolás technikai alapjait, továbbá a gyökér- és tuskófa termelését és felapritását ismerteti. A nyolczadik és kilencedik fejezetben szerzők a gyantaextrakció különböző módjait és az eredményeként nyert termékeket sorolják fel. A tizedik és tizenegyedik fejezet a gyantatartalmától megfosztott faanyagok további alkalmazhatóságát és végül a tizenkettedik fejezet a kolophoniumot és terpentint feldolgozó iparágakat ismerteti.

Örömmel fogadhatjuk, hogy szerzők, akik e kérdésekkel a magyar szakirodalomban is behatóan foglalkoztak, tapasztalataikat a nagy német irodalom útján széles köröknek teszik hozzáférhetővé.

KÜLÖNFÉLÉK.

Horváth Sándor visszavonta lemondását. Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának október hó 25-iki üléséről felvett jegyzőkönyvből, amelyet fennebb közlünk, az egyesület tagjai bizonyára megdöbbenéssel értesültek arról, hogy *Horváth Sándor*, az egyesület nagyérdemű második alelnöke ezen tisztségétől, amelyet a tagok bizalmából immár közel két évtizede visel, egészségi okokból vissza óhajt lépni.

Örömmel értesíthetjük t. olvasóinkat, hogy báró *Tallián Béla* elnök írásbeli s a választmány nála járt küldöttségének szóbeli kérelmére, amelynek *Tomcsányi Gyula* adott bensőséges szavakban kifejezést, *Horváth Sándor* miniszteri tanácsos ur, meghajolva az így megnyilvánult bizalom és ragaszkodás előtt, lemondását, amelylyel gyengélkedő állapotára való tekintettel az egyesületnek a tisztujításnál szabad kezet kívánt biztosítani, visszavonta. Az Országos Erdészeti Egyesület tehát a jövőben sem lesz kénytelen az ő sokszor kipróbált, megfontolt bölcs tanácsait nélkülözni, amit örömmel és megnyugvással fogadunk.

Személyi hírek. A földmivelésügyi minisztérium erdőtisztikarában két nevezetes változásról kell hirt adnunk.

Ezek egyike *Csik Imre* miniszteri tanácsosnak saját kérelmére történt nyugdíjaztatása, amelylyel a magyar erdőtisztikar egyik érdemes, köztisztjeletben álló tagja vált meg az aktív szolgálatból, aki úgy hivatali kötelességeinek hű teljesítése, mint szakmájának társadalmi téren való méltó képviselése terén hosszú szolgálatának igen változatos viszonyai között, a földmivelésügyi minisztériumban, a brassói, máramarosszigeti és budapesti kir. erdőfelügyelőségek, a lipótvári főerdőhivatal és az állami fürdők ügyei élén egyaránt mindig jó szolgálatot tett a magyar erdőgazdaságnak. Visszavonulása nézetünk szerint időelőtti s mi abba csak azért nyugodhatunk bele, mert remélhetjük, hogy *Csik Imre* a hivatali gondoktól felszabadult munkaerejét most már annál inkább fogja társadalmi téren érvényesíthetni.

Mint az új erdőtörvénytervezet tárgyalására hivatott bizottság főelőadója közelebbről is fontos feladat vár reá az Országos Erdészeti Egyesület körében.

Ugy tudjuk azonban, hogy minisztere is sulyt helyez arra, hogy Csik Imre hivatott tanácsadását az állami fürdőügy körül ezentul se nélkülözze s így neki ezekre befolyást biztosított.

A másik változás, amely legujabban bekövetkezett, *Kaán* Károlynak miniszteri tanácsossá történt kinevezése. Már eddig is, mint miniszteri tanácsosi czimmal és jelleggel felruházott főerdőtanácsos, a kincstári erdők ügyeit intéző főosztály élén állván, *Kaán* Károly kinevezése csak megerősítése a meglévő helyzetnek, nagy hivatottsággal betöltött állásban évek óta fennálló igen nehéz viszonyok között teljesített önfeláldozó szolgálatok méltó jutalma, elismerése. Ha a mai körülmények között már egy kisebb gazdaság vezetése, rendbentartása, a termelés folytonosságának ezernyi akadály ellenére való biztosítása nagy és terhes feladat, mennyivel inkább kell annak lennie a két és fél milliónyi holdra terjedő állami erdőgazdaság igazgatásának, amely *Kaán* Károly irányítása alatt a háboru okozta akadályok ellenére is hivatásának megfelelt s emellett sok tekintetben még fejlődött is. A házilagos fatermelés következetes kiterjesztése, nagyszabású szállító eszközök létesítése, a természetes felújítás és a gyéritések szélesebb körű alkalmazása a háboru alatt sem szünetelt s ezzel fontos lépések történtek arra, hogy az állami erdőgazdaságok a béke helyreálltával fokozott teljesítőképességgel állhassanak az ország és a köz szolgálatába.

Mi, akik az Erdészeti Lapok hasábjain megjelent cikkeiből ismerjük *Kaán* Károly gazdasági programját, nem tagadhatjuk meg elismerésünket attól a következetes erélytől, melylyel azt még a közelmúlt és jelen mostoha viszonyai között is érvényesíteni tudta s kinevezését őszinte örömmel fogadjuk.

Hősi halál. Utólagosan vesszük a szomoru hirt, hogy *Bauer* Miklós püspöki erdőmérnök 1915. évi július hó 8-án a galicziai fronton, *Wrba* Mihály m. kir. erdőőr pedig még 1914-ben hősi halált halt. Az Országos Erdészeti Egyesület mindkettőben rendes tagját gyászolja.

Belitzky Árpád Dezső, a cs. és kir. 25. gyalogezred tartalékos hadnagya, egy rohamzászlóalj gépfegyverszáradának többszörösen kitüntetett parancsnoka, az erdészeti főiskola hallgatója, ifju életét a hazáért feláldozva hősi halált halt.

Áldott legyen emlékezetük!

Hírek a hadbavonult erdőtisztekről. *Binder* Béla m. kir. főerdőmérnök, sz. k. v. honvédfőhadnagy az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása és kitűnő szolgálatai elismerésül az ujlagos legfelső dicsérő elismerés jelvényében másodszor részesült a kardok egyidejű adományozása mellett.

Földes Tibor m. kir. segéderdőmérnök, tart. tűzérőhadnagy az ellenség előtt tanusított bátor magatartásáért az ezüst signum laudisban részesült a kardokkal és megkapta a Károly-csapatkeresztet is.

Krause Dezső m. kir. főerdőmérnök, sz. k. v. honvédfőhadnagy, ki a második signum laudist a kardokkal már régebben megkapta, újabban a Károly-csapatkeresztben részesült.

Kitüntetést kaptak még: *Balás* Dezső m. kir. segéderdőmérnök, m. kir. tart. honvédtűzérőhadnagy (a signum laudist másodizben a kardokkal), *Herédy* Kálmán m. kir. erdőmérnökgyakornok, m. kir. tart. honvédhadnagy (elsőosztályu vitézségi érmet), *Lux* Zoltán m. kir. erdőmérnökgyakornok, cs. és kir. tart. tűzérőhadnagy (másodosztályu vitézségi érmet és a másodoszállyu német vaskeresztet), *Moldován* Aurél m. kir. erdőmérnökgyakornok, cs. és kir. tart. hadnagy (elsőosztályu vitézségi érmet és a signum laudist), *Zsurilla* Pál kir. segéderdőmérnök, m. kir. tart. honvédfőhadnagy (a harmadosztályu katonai érdemkeresztet a kardokkal).

Megsebesült: *Moldován* Aurél m. kir. erdőmérnökgyakornok, cs. és kir. tart. hadnagy.

Kérelem az ujévi üdvözlések megváltása tárgyában. Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai már több éve gyarapítják évi 1200—1600 K-val a Wagner-Károly-alapot azért, hogy az ujévi üdvözlések helyett erre az alapra adakoznak. Ez azt jelenti, hogy egy-egy erdőtiszti özvegygyel több segíyezhető, amire a mai nehéz megélhetési viszonyok között olyannyira reászorulnak.

Kérjük tehát az egyesület t. tagjait, váltsák meg ebben az évben is az ujévi üdvözléseket a Wagner-Károly-alapra adományozott néhány koronával.

Az előfizetési és hirdetési díjak emelkedése. Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának azon határozatával kapcsolatban, hogy a legközelebbi közgyűlésnek az eddigi 16 K évi

tagdíjnak 20K-ra való felemelését javasolja (I. jelen füzet 527. oldalán), ami a nyomdák immár 100% körüli áremeléseinek következtében elkerülhetetlen, 1918. január 1-jétől az Erdészeti Lapok előfizetési díja is 20 K-ra emelkedik és a hirdetési díjak is változnak. Ugyanízen „Az Erdő” című lapkiadványunk előfizetési ára is emelkedik 4 K-ról 6 K-ra.

Nem szívesen s csak nagykesőn határozta el igazgató-választmányunk ezeket az áremeléseket, az a szédületes drágulás azonban, amely minden anyagnál és munkánál bekövetkezett, elvégre elkerülhetetlenné tette azokat. Reméljük, hogy t. olvasóink belátására számíthatunk, hogy a lapok további visszafejlesztése helyett, amely már alig lett volna lehetséges, ehhez a mindössze 25%-os díjemeléshez kellett nyulni, amely remélhetőleg elegendő lesz arra, hogy lapunkat ezen a nehéz időn átsegítse.

PÖSTYÉN

A HÁBORU DACZÁRA NYITVA

Az összes FÜRDŐK,
az összes SZÁLLÓK

teljes üzemben. Normális
vasuti forgalom (Budapest-
ről 3¼ óra közvetlen gyors-
vonattal). * * * * *

Egyesületünk tagjai az
eddig kedvezmények-
ben most is részesülnek.

Az 1918. évi Erdészeti Zsebnaptár ára az előállítási költségek el nem kerülhető emelkedése következtében ismét változik. Az ár tagoknak 4 K, másoknak 5 K 50 f lesz. Egyes példányok rendelése esetén 45 f, két darabnál 60 f, háromnál 75 f, négynél 90 f, ennél nagyobb mennyiség rendelésénél 1 K 20 f postaköltségnek az árral együtt való előzetes beküldését kérjük, mert bérmentetlen csomagokat a posta nem vesz fel, az utánvételes küldés pedig, különösen kevés számú példány rendelésénél, aránytalanul drága.

Legénységi állományu erdőmérnökök hadnagymérnök-ké való kinevezése. A „Külügy-Hadügy“ f. é. október hó 28-án megjelent 43. számában olvassuk, hogy a honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a honvédség állományába tartozó és műszaki szolgálatban álló legénységi állományu (tartalékos, póttartalékos, hadi önkéntes és állításköteles) egyének tartalékos hadnagymérnök-ké való kinevezésüket kérelmezhetik, ha a következő feltételeknek megfelelnek:

a) Szolgálati viszonyon kívüli tekintetben a tiszti rangra való érdemesség. A pályázók az „Előléptetési Szabály“ (a—7. szolgálati könyv) 1. mellékletében előírt eljárást tartoznak követni.

b) Műszaki szolgálatban való alkalmazás.

c) A budapesti kir. József-műegyetemen, vagy a *selmeczbányai erdészeti és bányászati főiskolán* szerzett mérnöki oklevél.

d) A pályázóknak tartalékos hadnagymérnök-ké való kinevezésük előtt a háboru alatt legalább is annyi ideig kellett ténylegesen szolgálniok, mint rangtársaiknak, kik a csapatnál a tiszti rangra pályáznak. A kinevezéseket kizárólag a honvédelmi minisztérium eszközli. A kérvényeket a pályázók közvetlen előljáró parancsnoksága (hatóság) a fentiek alapján behatóan véleményezi és az anyakönyvi lapmásolatok, valamint büntetési jegyzőkönyvkivonatok melléklésével szolgálati uton felterjeszti.

Az érdemességi nyilatkozat, valamint mérnöki oklevelek, végbizonyítványok és egyéb bizonyítványok (eredetiben vagy közjegyzőileg hitelesített másolatban), továbbá a „Szolgálati szabályzat“ I. rész 44. pontja értelmében „Kötelező“ — melléklendők. Minden pályázó köteles továbbá egy „Nyilatkozat“-ot mellékelni arról, hogy tiszt, tisztjelölt vagy katonai növendék volt-e vagy sem és

igenlő esetben mi okból történt a rendfokozatából vagy katonai nevelésből való elbocsátása.

A hadnagymérnökké kinevezeteket mindaddig, míg más rendelkezéseket ki nem bocsátanak, jelenlegi állományilletékeségükben meg kell hagyni.

Uj fakonzerváló módszer. „Az Österreich. Chem. Zeitung”-ban Nowotny Róbert egy uj fakonzerváló eljárásról számol be.

Nowotny a flour sóival való fakonzerválás terén végzett kísérleteket. A kísérletezésnél kitűnt, hogy különösen a nátrium- és cink-fluorid távirópóznák konzerválására nagyon alkalmas. Az utóbbi fluoridok oldatával kísérletképen átitatott több ezer távirópóznából az első két évben egyetlen egy sem — és a későbbi években is csak elenyészően kis százalék romlott meg.

A szóban forgó konzerváló eljárás különösen ott nyerhet alkalmazást, ahol a kátrányos telítés vagy hátrányos, vagy egyáltalában nem alkalmazható (pl. szobapadló vagy élelmiszerraktáraknál stb.).

Nem alkalmas azonban erős méisztartalmu talajokba épített czölöpök vagy póznák konzerválására, mert a mész a fluort sóiból kiválasztja (kalcium-fluorid keletkezik) és a konzerváló hatás megszűnik. (Term. Tud. Közl.)

A „Fakereskedelem” szaktudósító osztálya. A „Fakereskedelem” című szaklap (szerk. Deutsch Gyula, Budapest V., Visegrádi-utca 4. sz.) tudósító osztályt szervezett, amely előfizetőit a gyorsan bekövetkező eredményekről, újabb rendeletekről stb. kívánság és szükség szerint külön értesíti és a fakereskedelemre vonatkozóan minden irányban felvilágosításokkal és illetékes helyen beszerzett utbaigazítások alapján tájékoztatással szolgál. Adózási, munkásbiztosítási, tarifális, ipari, szabadalmi, felmentési stb. ügyekben is előfizetői rendelkezésére áll. Részletes prospektussal a „Fakereskedelem” szerkesztősége szívesen szolgál.

